શ્રી ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતિ-જૂનાગઢ

International Year of Cooperatives 2025

કિસાન જ્યોત

ખેડૂત માર્ગદર્શીકા

શ્રી ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતિ જૂનાગઢ

હવામાન આગાહી આધારીત જૂનાગઢ જીલ્લાના ખેડૂતો માટે કૃષિ વિષયક માહિતી

હવામાન પરિબળો	હવામાન આગાહી આગામી પાંચ દિવસ (તારીખ :- 17 થી 21 ડીસેમ્બર, 2025)				
તારીખ	૧૭/૧૨	૧૮/૧૨	૧૯/૧૨	૨૦/૧૨	૨૧/૧૨
વરસાદ (મિમી)	૦	૦	૦	૦	૦
મહત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૩૩	૩૪	૩૪	૩૪	૩૪
લઘુત્તમ તાપમાન (સે.ગ્રે)	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૫
વાદળની સ્થિતિ	મોટેભાગે ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	મોટેભાગે ચોખ્ખું
સવારના ભેજના ટકા	૭૦	૭૦	૬૫	૬૦	૬૦
બપોર બાદના ભેજના ટકા	૩૦	૩૫	૩૦	૩૦	૩૫
પવનની ગતિ (કિમી-કલાક)	૧૪	૧૧	૧૦	૧૦	૫
પવન દિશા	૫૩	૫૮	૪૮	૫૬	૫૪

હવામાન આધારિત માહિતી

ભારત સરકારશ્રી ના હવામાન વિભાગ તરફથી મળેલ હવામાન આગાહીની માહિતી અનુસાર જૂનાગઢ કૃષી યુનીવર્સીટી, જૂનાગઢ તરફથી જણાવવામાં આવે છે કે દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારના જૂનાગઢ જીલ્લામાં આગામી તારીખ **૧૭** થી **૨૧** ડીસેમ્બર દરમ્યાન આકાશ ચોખ્ખું રહેશે, જીલ્લામાં આગામી પાંચ દિવસ દરમ્યાન વરસાદની શક્યતાઓ નથી. પવનની ઝડપ **૫** થી **૧૪** કિમી પ્રતિ કલાક રહેવાની શક્યતાઓ રહેશે. આ સમયગાળામાં મહત્તમ તાપમાન **૩૩-૩૪** ડીગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેશે તેમજ લઘુત્તમ તાપમાન **૧૨-૧૫** ડીગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેવાની સંભાવનાઓ છે

સાવચેતીના પગલા

- ખેડૂતોને શિયાળુ પાકોની બાકીની વાવણી પૂર્ણ કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે
- જીવાત, રોગ અને પોષક તત્વોની ઉણપના ચિહ્નો તપાસો. જો તમે કંઈપણ અસામાન્ય જોશો, તો ભલામણ કરેલ નિયંત્રણ પગલાં અનુસરો અથવા નજીકના કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રની સલાહ લો
- હવામાન અનુકુળ હોવાથી નિયમિત ખેતીકાર્યો ચાલુ રાખો. પાકની શરૂઆતની અવસ્થામાં હળવા નિંદામણ અને આંતરખેડથી પ્રારંભિક વૃદ્ધિમાં મદદ મળશે અને ખેતરને ચોખ્ખુ રાખવામાં મદદ મળશે
- પાકની અવસ્થા અનુસાર ખાતરો અને છોડ સંરક્ષણ ઇનપુટ્સનો ઉપયોગ કરો. અંકુરિત પાકને માત્ર મૂળભૂત પોષક તત્વોની જ જરૂર હોવાથી અને ખૂબ કાળજીથી રાસાયણિક ખાતરોનો ઉપયોગની કરવો.
- સિંચાઈ પછી નાઈટ્રોજનની ભલામણ કરેલ પુર્તી ખાતર તરીકે આપો. ઠંડા અને શુષ્ક હવામાનમાં સાંજના સમયે પાકને પિયત આપો જેથી ઠંડીની અસર ઓછી થાય
- જંતુઓ અને ભેજની સમસ્યાઓથી ઉત્પાદનને બચાવવા માટે યોગ્ય હવાની અવરજવર થઇ શકે અને સંગ્રહ સ્થાનોને સાફ કરો અને તૈયાર કરો
- આગામી સપ્તાહો માટે સિંચાઈ આયોજનને બનાવવું. પાકને પ્રકાશ અને સમયસર સિંચાઈની જરૂરી છે
- ખેતરના પાળા અને ધોરીયાને સારી સ્થિતિમાં રાખો. સારી રીતે જાળવવામાં આવેલી પાળા અને ધોરીયા પાણીનો બગાડ ઘટાડે છે અને પાકોમાં વધુ અસરકારક રીતે સિંચાઈનું સંચાલન કરવામાં મદદ કરે છે

શ્રી ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતિ-જૂનાગઢ ના દૈનિક ભાવ તેમજ માહિતી રોજેરોજ મેળવવા માટે નીચે આપેલ લોગો ઉપર ક્લીક કરી અમારા એકાઉન્ટ ને ફોલો કરો

પાકનું નામ	પાક અવસ્થા	રોગ, જીવાત જાત	કૃષિ સલાહ
ઘઉં	મુકુટ મૂળ અવસ્થા		➤ ઘઉંના વાવેતર માટે ખેત આયોજન કરવુ તે મુજબ બીયારણ, ખાતર અને દવાનો પુરવઠો મેળવી લેવો અને પીયતની સગવડને ધ્યાનમાં લઇ પાકનુ વાવેતર કરવુ ➤ ઉધઈનો ઉપદ્રવ ઘટાડવા અગાઉના પાકના અવશેષો, પાંદડાં, મૂળ, ડાળીઓનો નાશ કરવો ➤ મોડા વાવેતર માટે ભલામણ કરેલ જાતોનું વાવેતર કરવું ➤ મુકુટ મૂળ અવસ્થાએ પિયત અવશ્ય આપવું ➤ મુકુટ મૂળ અવસ્થાએ સિંચાઇ સાથે 130 કિગ્રા યુરિયા હેક્ટરે પુર્તી ખાતર તરીકે આપવું ➤ નવા ફૂટેલા પાંદ પર મોલો મશી નો ઉપદ્રવ જણાઇ તો ૧% લીંબડાના તેલ અથવા લીંબોડીના મીંજ નો ૫% લેખે છંટકાવ કરવો ➤ તમામ પ્રકારના નીંદણ નિયંત્રણ માટે શ્રેષ્ઠ જમીનની ભેજ હેઠળ વાવણી પછી પ્રથમ સિંચાઇ (25 થી 30 દિવસ) વખતે ક્લોડિનાફોપ પ્રોપાર્જિલ (૧૫%) મેટસલ્ફ્યુરોન મિથાઈલ (૧%) વે.પા. (૬૦+૪) ગ્રામનો સક્રિય ઘટક/હેક્ટર (8 ગ્રામ/10 લિટર પાણી). છંટકાવ કરવો ➤ ખેતરને નિંદામણ મુક્ત રાખવું
કપાસ	જીંડવા પાકવા	ગુલાબી ઇયળ	➤ પાકને જરૂરિયાત મુજબ પિયત આપવાની કામગીરી કરવી ➤ પાકેલા જીંડવામાંથી કપાસની વીણી કરવી ➤ જો ગુલાબી ઇયળ ક્ષમ્યમાત્રા વટાવે તો, થાયોડીકાર્બ ૭૫ ડબ્લ્યુ. પી. ૨૦ ગ્રામ અથવા ક્વીનાલફોસ ૨૦ % એ. એફ. @ મી.લી./૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી પાક પર છંટકાવ કરવો ➤ બર્ડ પર્સીસ ગોઠવવા

પાકનું નામ	પાક અવસ્થા	રોગ, જીવાત જાત	કૃષિ સલાહ
ચણા	ડાળી ફૂટવી	સુકારો અને મૂળનો સડો	➤ નીંદામણ વ્યવસ્થાપન માટે પેન્ડીમેથાલિન 30% ઈસી ૬૭ મિલી પ્રતિ ૧૦ લીટરમાં પ્રી ઈમરજન્સ તરીકે છંટકાવ કરવો ➤ પિયત આપતી સમયે પાણીનો ભરાવો થવા દેવો નહિ ➤ જીવામૃત અને અળસીયાના ખાતરનો ઉપયોગ કરવો ➤ રોગવાળા છોડનો નાશ કરવો ➤ વરાપ સમયે આંતરખેડ અને નિંદામણ કરવું ➤ ચણાના પાકમાં, પ્રથમ પિયત વાવણી પછી તરત જ આપવું જોઈએ અને બીજું પિયત સક્રિય વૃદ્ધિના તબક્કે (વાવણી પછીના ૩૦ દિવસે) અને ત્રીજું પિયત ફૂલોની અવસ્થાએ (વાવણી પછી ૪૫ થી ૫૦દિવસ પછી) જમીનનો પ્રકાર, હવામાન અને પાકની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લઈને આપવું જોઈએ
લસણ	વૃદ્ધિ		➤ થ્રીપ્સના વ્યવસ્થાપન માટે, બ્યુવેરિયા બેસિઆના ૧.૧૫ ડબલ્યુપી નો છંટકાવ કરવો, ઉપદ્રવની શરૂઆતમાં ૦.૦૦૩૫ (૩૦ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણી) પ્રથમ સ્પ્રે કરો. ત્યારપછીનો બીજો ૦.૦૦૭% (૬૦ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણી) અને ત્રીજો ૦.૦૦૯% (૯૦ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણી) ૧૦ દિવસના અંતરે સ્પ્રે કરો ➤ ડાયમેથોએટ ૩૦ ઈસી (૧૦ મિલી/૧૦ લીટર પાણી) અથવા ક્વીનાલફોસ ૨૫ ઈસી (૨૦ મિલી/૧૦ લીટર પાણી) નો છંટકાવ કરો
ધાણા	વૃદ્ધિ		➤ રોગ પ્રતિકારક જાતોનુ વાવેતર કરવું ➤ વધારે પડતું પાણી આપવું નહિ ➤ ૬ કિલો ટ્રાઇકોડર્માને ૫૦૦ કિલો છાણીયા ખાતર/ હે. મુજબ ભેળવી વાવેતર સમયે જમીનમાં આપવું ➤ જો ચુસીયા જીવાતનો ઉપદ્રવ આર્થિક ક્ષમ્ય માત્ર કરતા વધારે જણાઈ તો ભલામણ કરેલી જંતુનાશકનો છંટકવ કરવો

પાકનું નામ	પાક અવસ્થા	રોગ, જીવાત જાત	કૃષિ સલાહ
જીરું	વૃદ્ધિ		➤ ચોમાસું પાકની લણણી પછી જીરાનું વાવેતર કરવું ➤ બીજને ફૂગનાશક કેપ્ટાન અથવા થઈરમ અથવા કાર્બેન્ડાઝીમ ૨ ગ્રામ / કિગ્રા સાથે કરવાથી સુકરા સામે રક્ષણ મળે છે ➤ વાવણી પછી ૨૫ થી ૩૦ અને ૫૦ થી ૬૦ દિવસે નિંદામણ કરીને પાકને નીંદણ મુક્ત રાખો ➤ ચરમી રોગના અસરકારક નિયંત્રણ માટે ૧૦ દિવસના અંતરે મેન્કોઝેબ (૩૫ ગ્રામ/૧૦ લિટર) અને ૧૦ મિલી સાંદ્રિત દેશી સાબુ દ્રાવણનો ઉપયોગ
તુવેર	ફૂલ અવસ્થા	શીંગોને કોરી ખાનાર ઈયળ અને ચુસીયા જીવાત	➤ ઈંડાનો અને નાની ઈયળોને એકત્રિત કરી નાશ કરવો ➤ પીળા ચીકણા પીંજરનો ૪-૫ ટ્રેપ/એકર મુજબ ઉપયોગ કરવો ➤ પ્રકાશ પીંજરનો ૧/એકર મુજબ ઉપયોગ કરવો ➤ પુખ્ત જીવાતોની મોજણી માટે ૪-૫ ફેરોમોન ટ્રેપ/એકર મુકવા જોઈએ (લ્યુર દર ૨ થી ૩ અઠવાડિયે બદલવી ➤ પરભક્ષી પક્ષીઓ માટે બર્ડ પર્સીસ ૨૦/એકર મુજબ મુકવા ➤ તુવેરમાં ઈયળનો ઉપદ્રવ જોવા મળે છે, તેથી પાકનું નિરીક્ષણ કરો, જો આર્થિક ક્ષમ્ય માત્રાથી વધારે ઉપદ્રવ જોવા મળે તો ક્લોરેન્ટ્રાનિલિપ્રોલ ૧૮.૫% એસસી. ૩ મિલી પ્રતિ ૧૦ લિટર પાણીમાં છંટકાવ કરવો ➤ પાકમાં શીંગોને કોરી ખાનાર ઈયળ અને માખીના ઉપદ્રવને નિયંત્રણમાં લેવા માટે ટ્રાયઝોફોસ ૩૫ ઇસી ૧૦ મિલી અથવા પ્રોફેનોફોસ ૧૦ મિલી અથવા ફેનવેલરેટ ૫ મિલી ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી ફૂલોની અવસ્થાએ અને ત્યાર બાદ ૧૦ દિવસ પછી જંતુનાશકોનો છંટકાવ કરવો ➤ વંધ્યત્વ રોગના નિયંત્રણમાં માટે ૧૦ લિટર પાણીમાં પ્રોપાર્ગાઇટ ૫૭ ઇસી ૨૦ મિલીલીટર જેવા એકેરીસાઇડનો છંટકાવ કરવો ➤ પાકને નિયમિત સમયાંતરે પિયત આપવાની કામગીરી કરવી

પાકનું નામ	પાક અવસ્થા	રોગ, જીવાત જાત	કૃષિ સલાહ
એરંડા	લૂમ બંધાવી	લશ્કરી ઈયળ	➤ પુખ્ત જીવાતોની પ્રવૃત્તિ પર દેખરેખ રાખવા માટે ૪-૫/એકર ફેરોમોન ટ્રેપ્સ સ્થાપિત કરવા (દર ૨-૩ અઠવાડિયા પછી લ્યુર ને બદલો ➤ શિકારી પક્ષીઓ જેમ કે રાજા કાગડો, સામાન્ય કોયલના વગેરેને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે ૨૦/એકર પક્ષીઓની જગ્યા ઊભી કરવી ➤ એરંડાના પાકમાં જમીનની ભેજની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લઈને પ્રવર્તમાન શુષ્ક અને ઠંડા હવામાનમાં હળવા પિયત આપો ➤ એસેટામિપ્રિડ ૨૦ % ૫ ગ્રામ અથવા ઇમિડાક્લોપ્રિડ ૩૦.૫% ૩ મિલી લીમડાના બીજના અર્ક ૫૦૦ મિલી અથવા લીમડાનું તેલ ૪૦ મિલી / ૧૦ લિટર પાણી સાથે છંટકાવ કરો ➤ ઈયળના પુખ્ત વયના ફૂદાંને આકર્ષવા માટે લાઇટ ટ્રેપનો ઉપયોગ કરવો અને ટ્રેપની નીચે ૧૦ લિટર પાણીમાં ક્વાઇનાલ્ફોસ ૨૦ મિલી ધરાવતા વાસણો રાખીને આકર્ષિત પુખ્તને મારી નાખો ➤ બ્યુવેરિયા બાસિયાના ફૂગ પાવડર ૪૦ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણીમાં છાંટો સ્વચ્છ હવામાનમાં એરંડાના પાકમાં ઈયળના ઉપદ્રવના નિયંત્રણ માટે એમેમેક્ટીન બેન્ઝોએટ ૭ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણીમાં છંટકાવ કરો
એરંડા	લૂમ બંધાવી		શાકભાજીના પાકોને નીદામણ મુકત કરવુ. શાકભાજી ને સમયસર ઉતારી ગ્રેડીંગ કરી બજારમાં મુકવા શાકભાજીમાં આંતરખેડની કામગીરી અને નિંદણ દૂર કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. સમયસર વાવેલા શાકભાજીના પાકમાં સિંચાઈની ભલામણ કરવામાં આવે છે ત્યાર બાદ ખાતર આપો શાકભાજીની લણણી કરો જમીનજન્ય રોગને અટકાવવા માટે ધરૂવાડિયાને ૧૫ દિવસ પછી મેન્કોઝેબ ૭૫% વે.પા. @ ૨.૫ ગ્રામ/લિટર પાણી સાથે ડ્રેન્ચિંગ કરવું પાકને આગાહી સમયગાળા દરમિયાન પિયત આપવાની કામગીરી કરવી

પાકનું નામ	પાક અવસ્થા	રોગ, જીવાત જાત	કૃષિ સલાહ
			➤ થ્રિપ્સના નિયંત્રણ માટે પ્રોફેનોફોસ ૨૦ મિલી ૫૦૦ મિલી ૫% લીમડાના બીજના અર્ક અથવા લીમડાના બીજનું તેલ ૫૦ મિલી પ્રતિ ૧૦ લિટર પાણી સાથે છંટકાવ કરો. જો વધારે હોઈ તો સ્પિનોસાડ અથવા સ્પિનેટોરમ ૩ મિલી પ્રતિ ૧૦ લિટર પાણીમાં છંટકાવ કરો ➤ આગાહી સમયગાળા દરમિયાન ખેતર પરનાં બધાં ખેતકાર્યો કરવા
પશુપાલન			➤ રાત્રિના સમયે ઢાળિયાની અંદર રાખો અને ઠંડા પવનથી બચાવો ➤ માખી મચ્છરથી રક્ષણ માટે ફીનાઈલ છાટવું ➤ પશુધન (વાછરડાં અને બિન સગર્ભા દુજતા પ્રાણી) માટે પરોપજીવીઓ સામે કૃમિ દૂર કરવા ➤ ઘાસચારાને સુરક્ષિત જગ્યાએ સંગ્રહિત કરવો જોઈએ ➤ દરેક દૂધાળા જાનવરને તેમના શરીરના વજન પ્રમાણે ૨૦ થી ૫૦ ગ્રામ ખનિજ મિશ્રણ ખવડાવો જેથી આરોગ્ય જાળવવા અને દૂધ તાવ અને પ્રોલેપ્સ જેવી સમસ્યાઓથી બચી શકાય ➤ ચારા માટે ચાફ કટર વાપરો ➤ પશુઓમાં ઈતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેથ્રીન અથવા એમીટાઝ ૨ મીલી/ ૧ લીટર પાણીમાં નાખીને છાટવી ➤ દુધાળા પશુઓના આઉને ઝીંક ઓક્સાઈડ અથલા બોરીક પાવડરથી બરાબર સાફ કરવા ➤ હેમોરહેજિક સેપ્ટિસેમિયાના રોગચાળાના હુમલાને જોતા, હેમોરહેજિક સેપ્ટિસેમિયાથી સંક્રમિત રખડતા/પાળતુ પ્રાણીઓથી ઘરેલું/દૂધતા પ્રાણીઓને અલગ કરો. હેમોરહેજિક સેપ્ટિસેમિયા વ્યવસ્થાપન માટે વધુ સારા પોષણ સાથે અલગતા, સ્વચ્છતા એ સારી નીતિ છે ➤ ફુટ એન્ડ માઉથ ડિસીઝ, હેમોરહેજિક સેપ્ટિસેમિયા અને બ્લેક ક્વાર્ટર જેવા રોગોના પ્રકોપ સામે પ્રાણીઓને રસી આપો